

Tabel 4. Stigningen i statens udgifter siden 1952-53.

	Udgiftsstigning					
	Fra	Fra	Fra	Fra	Fra	Fra
	1952-53 til 1953-54	1953-54 til 1954-55	1954-55 til 1955-56	1952-53 til 1953-54	1953-54 til 1954-55	1954-55 til 1955-56
	Mill. kr.			Procent		
Forsvar og civilforsvar	145	100	÷ 17	21	12	÷ 2
Tilskudsordninger	÷ 76	÷ 79	÷ 35	÷ 40	÷ 69	÷ 100
Sociale udgifter m. v.	126	77	67	11	6	5
Andre civile driftsudgifter	82	105	98	7	9	7
Civile anlægsudgifter	74	24	÷ 27	29	7	÷ 8
I alt	351	227	86	10	6	2

11 pct. Foruden afgiftsforhøjelserne skyldes fremgangen navnlig det øgede provenu af indkomstkatten, den overvejende er en følge af væksten i de skattepligtige indkomster fra 1953 til 1954.

Stigningen i drifts- og anlægsudgifterne fra 1954-55 til 1955-56 har været af et meget begrænset omfang, jfr. tabel 4; i alt er udgifterne på drifts- og anlægsbudgettet øget med ca. 85 mill. kr. eller omkring 2 pct., mens udgifterne i de to forudgående finansår voksede med henholdsvis 10 og 6 pct. Som de vigtigste årsager til denne udvikling må nævnes den aftagende stigningstakt i forsvarsudgifterne, begrænsningen af statens anlægsvirksomhed, samt at opgangen i lønniveauet var mindre end året før. Som tidligere omtalt er forsvarsudgifterne og dermed de samlede udgifter i 1955-56 noget påvirket af forsinkelser i materielle leverancer til værnene.

5. På statens kapitalbudget har udbetalingerne af nye udlån m. v. været ca. 75 mill. kr. større end året før, en stigning, som overvejende skyldes væksten i det fuldførte boligbyggeri fra 1954 til 1955. Stigningen i statens låneudbetalinger er således ikke udtryk for en øget statsfinansieret investeringsvirksomhed i 1955-56; tværtimod resulterede den begrænsning af tildelingen af statslånstilsagn til byggeri, som gennemførtes i 1954, i et reduceret investeringsomfang i 1955-56.

Afdragsbetalingerne på statsgælden, som endnu i 1954-55 var stærkt præget af afviklingen af den forfaldne dollargæld m. v., reduceredes med ca. 225 mill. kr., og for kapitalposterne som helhed blev merudgiften i 1955-56 herefter ca. 170 mill. kr. lavere end året før.

6. Gennem forøgelsen af overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet ville man som foran nævnt ikke blot opnå en direkte begrænsning af det private forbrug, men tillige en reduktion af statens finansieringsbehov, idet det i 1954-55 havde vist sig, hvorledes de store udbetalinger fra statskassen vanskeliggjorde en stramning af pengepolitikken. Denne virkning af marts-forholdsreglerne kunne da også meget hurtigt spores i nettoudbetalingerne fra staten; mens udbetalingerne endnu i april kvartal 1955 lå højere end i samme kvartal året før, lå de fra juli, da indtægterne ifølge martslovene begyndte at indgå, måned for måned væsentligt lavere end i 1954-55. For finansåret som helhed blev finansieringsbehovet ca. 500 mill. kr. eller ca. 370 mill. kr. mindre end i det foregående år.

Siden sommeren 1955 er statens finansieringsbehov herefter i alt væsentligt blevet dækket gennem salg af statsobligationer i markedet samt indbetalingerne under dollarpræmieordningen.